

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Catan Liliana, Boico Victor, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Regimentului nr. 22 de Instruire al Țintașilor din 05 octombrie 1944, în cauza penală privindu-i pe

Cebotari Vasilii Xxxxx, născut în xxxxx,
originar din Xxxxx;

Șevciuc Gheorghii Xxxxx, născut în xxxxx,
originar din Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

15.05.2020 – 30.06.2020 (instanța de recurs în
anulare).

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al Regimentului 22 de Instruire al Țintașilor din 05 octombrie 1944, **Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii**, au fost condamnați în baza art. 58/1 lit. a) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagărul de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 29 pct.a), b), v) Cod penal al RSFSR pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, condamnații Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii, au fost declarați vinovați și condamnați pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de armata germano-română, au activat în calitate de agenți al jandarmeriei române, predând 17 activiști sovietici și cetățeni loiali puterii sovietice, care ulterior au fost arestați, iar Șevciuc Gheorghii, împreună cu ostașii armatei române se ocupa de jafuri.

În cadrul ședinței de judecată inculpații Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii au declarat că niciodată nu au fost agenți ai jandarmeriei române. Au recunoscut că pe șeful jandarmilor Armeanu l-au cunoscut, au comunicat cu acesta, în discuții numitul deseori întreba despre activiștii comuniști, dar ei nu a scris denunțuri.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței, în privința lui Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii în baza art. 58/1 lit. a) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestora.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că Conform prevederilor art. 58/1 lit. a) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, urma să poarte răspundere persoana care a comis trădare de patrie - acțiunea săvârșită de către cetățeanul URSS în detrimentul puterii militare a URSS, împotriva independenței statale sau integrității teritoriale, ca spionaj, transmiterea secretului militar sau de stat, trecerea de partea dușmanului, evadarea sau zborul peste hotare.

În cadrul anchetării cauzei penale, precum și examinării acesteia de către Tribunalul militar, nu a fost stabilit faptul trădării de patrie comise de către Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii.

De altfel, de către instanța de judecată a fost încălcat un drept fundamental al inculpaților Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii și anume cel la apărare, dat fiind faptul că cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

Astfel, recurentul a considerat că, condamnarea lui Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii au fost condamnați prin sentința Tribunalului militar al

Regimentului 22 de Instruire al Țintașilor din 05 octombrie 1944, în baza art. 58/1 lit. a) Cod penal al RSFSR, pentru trădare de patrie.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii în baza art. 58/1 lit. a) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al Regimentului 22 de Instruire al Țintașilor din 05 octombrie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui **Cebotari Vasilii și Șevciuc Gheorghii**, în baza învinuirii pe art. 58/1 lit. a) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lor la răspundere penală și dispune reabilitarea acestora, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Catan Liliana

Boico Victor

Guzun Ion